

Helsingfors/Mariehamn 20.7.2017**Nr 27/17****Hänvisning** Ålands lagtings skrivelse
31.5.2017, nr 88/2017.

Till Justitieministeriet

Ärende Utlåtande över landskapslag om ändring av plan- och bygglagen för landskapet Åland, antagen av lagtinget 31.5.2017.**Landskapslagens huvudsakliga innehåll**

Landskapslagen innehåller kompletterande bestämmelser om de allmänna kraven på byggnadsverk vid nybyggnad eller ändring. Bestämmelserna om bygglov och anmälningsplikt revideras. Obligatorisk ventilationskontroll införs för vissa byggnader.

Lagstiftningsbehörigheten

Landskapslagen gäller landskapets myndigheter, kommunernas förvaltning, byggnads- och planväsendet, grannelagsförhållanden, bostadsproduktion, natur- och miljövård samt näringsverksamhet på vilka områden lagstiftningsbehörigheten helt eller med vissa undantag tillkommer landskapet enligt 18 § 1, 4, 7, 10 och 22 punkterna i självstyrelselagen för Åland.

Förutom byggnads- och planebestämmelser innehåller landskapslagen även bestämmelser om krav på byggnadsverk och byggprodukter, och berör därigenom konsumentssäkerhet (produktsäkerhet), som är att hänföra till landskapets lagstiftningsbehörighet enligt självstyrelselagens 18 § 12 och 22 punkter.

Lagstiftningsbehörigheten gällande standardisering tillkommer riket enligt 27 § 19 punkten i självstyrelselagen.

Jämlikt landskapslagens 12 § 2 mom. är landskapsregeringen en i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 305/2011 om fastställande av harmoniserade villkor för saluföring av byggprodukter och om upphävande av rådets direktiv 89/106/EG, nedan byggproduktförordningen, avsedd marknadstillsynsmyndighet. Landskapsregeringen ansvarar också för marknadstillsynen över andra byggpro-

duktioner som införlivas i byggnadsobjekt, om de kan påverka uppfyllandet av de väsentliga tekniska kraven. Syftet med byggproduktförordningen är att ange villkoren för att släppa ut eller tillhandahålla byggprodukter på marknaden genom att fastställa harmoniserade bestämmelser om hur byggprodukternas prestanda anges i förhållande till deras väsentliga egenskaper och om användningen av CE-märkning på dessa produkter. Byggprodukter måste ha en prestandadeklaration och vara CE-märkta för att få säljas, om de omfattas av en harmoniserad standard eller har en europeisk teknisk bedömning. I landskapsregeringens marknadskontroll ingår enligt detaljmotiveringen att kontrollera om alla produkter som omfattas av en harmoniserad standard har en prestandadeklaration och är CE-märkta. Enligt kapitel VIII i byggproduktförordningen ska marknadskontrollmyndigheterna om de har tillräckliga skäl att anta att en byggprodukt som omfattas av en harmoniserad standard eller för vilken en europeisk teknisk bedömning har utfärdats inte uppnår angivna prestanda och utgör en risk för uppfyllandet av de grundläggande kraven för byggnadsverk som omfattas av förordningen, göra en utvärdering av den berörda produkten som omfattar de krav som fastställs i förordningen. Om marknadskontrollmyndigheterna under utvärderingens gång finner att byggprodukten inte uppfyller de krav som fastställs i förordningen, ska de utan dröjsmål kräva att den ekonomiska aktör som berörs vidtar alla lämpliga korrigerande åtgärder för att få produkten att överensstämma med dessa krav, särskilt med den angivna prestandan, eller dra tillbaka produkten från marknaden eller återkalla den inom en av dem föreskriven rimlig tid, som står i förhållande till riskens beskaffenhet.

Enligt Ålandsdelegationens uppfattning reglerar byggproduktförordningen främst harmoniserade villkor för saluförande av byggprodukter. Därtill regleras hur marknadskontrollen ska organiseras i medlemsstaterna. Byggproduktförordningen ålägger även marknadskontrollmyndigheterna vissa förpliktelser, såsom att anmäla Europeiska kommissionen och medlemsstaterna om vissa angelägenheter. Till den delen ska landskapsregeringen som marknadskontrollmyndighet iakta det som anges i byggproduktförordningen och självstyrelselagens 9a kap.

Delegeringsbestämmelser har intagits i landskapslagens 39 § 2 mom. och 65 b § 9 mom. Dessa delegeringsbestämmelser kan inte anses beröra grunderna för individens rättigheter och skyldigheter eller utgöra angelägenheter som enligt grundlagen eller självstyrelselagen i övrigt hör till området för lag. Stadgandena uppfyller därmed förutsättningarna för delegering i självstyrelselagens 21 § 1 mom. och grundlagens 80 § 1 mom.

Enligt 27 § 23 punkten i självstyrelselagen tillkommer lagstiftningsbehörigheten gällande rättskipning riket med beaktande av vad som stadgas i lagens 25 och 26 §. I enlighet med 25 § i självstyrelselagen anges i landskapslagens 96 § att besvär över kommunal myndighets

beslut anförs hos Ålands förvaltningsdomstol. De begränsningar som i paragrafen görs beträffande besvärsrätten motsvarar de begränsningar som finns i 25 kap. i rikets markanvändnings- och bygglag (FFS 132/1999), och kan enligt 19 § 3 mom. i självstyrelselagen intas i landskapslagen.

Beträffande bedömningen av landskapslagars förenlighet med EU:s regelverk har en överenskommelse ingåtts 4.3.2009 mellan Ålandsdelegationen och justitieministeriet. Delegationen konstaterar att justitieministeriet beträffande den här aktuella landskapslagen meddelat att ministeriet inte avser att inkomma med en i överenskommelsen avsedd bedömning.

Ålandsdelegationens utlåtande

Ålandsdelegationen har med beaktande av självstyrelselagens för Åland stadganden funnit att hinder för ikraftträdande av landskapslagen inte föreligger.

Närvarande Ordföranden Lindbäck, ledamöterna Erlandsson, Lampi, Mäenpää och Pellonpää.

På Ålandsdelegationens vägnar:

Peter Lindbäck
ordförande

Rainer Åkerblom
sekreterare